

ВІДДІЛ ОСВІТИ ВИКОНКОМУ ДОВГІНЦІВСЬКОЇ РАЙОННОЇ В МІСТІ РАДИ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ДОШКІЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД (ЯСЛА-САДОК) № 116»
КРИВОРІЗЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
50093. м. Кривий ріг, вул. Лісового, 17А, kdnz_116@meta.ua

План професійної самоосвіти

*Тема: “Мовний розвиток дітей із використанням мнемосхем”
2020 - 2021 рік*

Вихователь:
Тараненко Діана Сергіївна

Тема: “Мовний розвиток дітей із використанням мнемосхем”

Актуальність теми: Убогий словниковий запас, порушення звуковимови, невміння узгоджувати слова в пропозиціях, порушення зв'язності висловлювання, порушення уваги і пам'яті - це ті труднощі в розвитку мови у дітей дошкільного віку.

Мета: Виявити ефективність використання прийомів мнемотехніки. Підвищення свого теоретичного рівня, професійної майстерності та компетентності.

Завдання:

- ☐ Вдосконалювати професійну педагогічну майстерність.
- ☐ Ознайомитися з інноваційними методиками.
- ☐ Розвивати ініціативу і організаторські здібності в роботі з дітьми.

Передбачувані результати:

- ☐ У дітей збільшується коло знань про навколишній світ;
- ☐ З'являється бажання переказувати тексти, придумувати цікаві історії;
- ☐ З'являється інтерес до заучування віршів і потішок;
- ☐ Словниковий запас виходить на більш високий рівень;
- ☐ Діти долають боязкість, сором'язливість, вчаться вільно триматися перед аудиторією.

“Учіть дитину яким-небудь невідомим йому п'яти словами - він буде довго і марно мучитися, але зв'яжіть двадцять таких слів з картинками, і він їх засвоїть на льоту.”

К. Д. Ушинський

Мова - великий дар природи, завдяки якому люди отримують широкі можливості для спілкування один з одним. Мова єднає людей в їх діяльності, допомагає зрозуміти, формує погляди і переконання, надає величезну послугу в пізнанні світу. Однак на появу і становлення мови природа відводить людині мало часу - ранній і дошкільний вік.

Роль мови в становленні дитини неможливо переоцінити. Мова сприяє формуванню інтелекту, збільшує пізнавальну активність, значно розширює кругозір маленького людини. Дошкільне дитинство - це саме той вік, коли відбувається «закладка» і формування психічних процесів, моральних і моральних установок.

Дошкільний вік - це вік образних форм, і основними засобами, якими дитина оволодіває в цьому віці, є образні засоби: сенсорні еталони, різні символи і знаки (перш за все, це різного роду наочні моделі, схеми, таблиці і т.п.) Використання узагальнень дозволяє дитині узагальнити свій безпосередній досвід.

Мнемотехніка або мнемоніка, в перекладі з грецького - «мистецтво запам'ятовування» - це система методів і прийомів, що забезпечують ефективне запам'ятовування, успішне освоєння дітьми знань про

особливості об'єктів природи, про навколишній світ, ефективно запам'ятовування структури розповіді, збереження і відтворення інформації, і звичайно розвиток мови.

Мнемоніка, або мнемотехніка - система різних прийомів, яка полегшує запам'ятовування і збільшує обсяг пам'яті шляхом утворення додаткових асоціацій, дозволяє організовувати навчальний процес у вигляді гри. Основний «секрет» мнемотехніки дуже простий і добре відомий. Коли людина в своїй уяві з'єднує кілька зорових образів, мозок фіксує цей взаємозв'язок. І в подальшому при пригадування по одному з образів цієї асоціації мозок відтворює всі раніше з'єднані образи.

Чому я використовую в роботі мнемотехніку?

По-перше, в групі є діти, які з різних причин (погано розвинена пам'ять, краще розвинена зорова пам'ять) зазнають труднощів при запам'ятовуванні віршів, і тут мнемотехніка надає велику допомогу.

По-друге, дозволяє дітям вловлювати співзвучність, мелодійність мови, а також вирішує завдання формування звукової культури мовлення: допомагає оволодінню засобами звукової виразності (тон, тембр голосу, темп, сила голосу, інтонація, сприяє виробленню чіткої дикції).

По-третє, що зв'язкова мова є важливим показником розумових здібностей дитини і готовності його до шкільного навчання.

По-четверте, поезія, як один з жанрів літератури, є джерелом і засобом збагачення образної мови.

Використання даної технології в роботі дає стійкі результати навчання і розвитку дошкільнят. Практика показує, що більшість дітей при заучуванні вірші напам'ять запам'ятовують, поки таким чином "малюють" його. Поступово пам'ять дошкільнят зміцнюється, стає більш "чіпкою", розвивається образне мислення, діти запам'ятовують і переказують тексти набагато краще, більше за обсягом, легше і емоційніше. Оволодіння прийомами роботи з мнемотаблицями значно скорочує час навчання. Використання опорних малюнків для навчання заучування віршів захоплює дітей, перетворює заняття в гру. Зоровий же образ, що зберігся у дитини після прослуховування, що супроводжується переглядом малюнків, дозволяє значно швидше запам'ятати текст. Для розучування кожного вірша розробляється і складається своя мнемотаблиця, підбирає малюнки до вибраного вірша (бажано на кожен строчку). І так, крок за кроком створюється мнемотаблиця.

Використання мнемотехніки - це, перш за все, початкова «пускова» найбільш значуща і ефективна робота, але не можна обмежуватися тільки їй при розвитку мовлення дітей. Не потрібно зловживати цим методом, використовувати без необхідності, коли властивості і зв'язку об'єктів лежать на поверхні. Паралельно необхідно проводити і іншу роботу з

розвитку мовлення. Наприклад, мовні словесні ігри, настільно-друковані ігри та ін.

При подальшій роботі я планую подальше використання освітньої технології "мнемотехніка" в виховно-освітньому процесі.

Метод мнемотаблиць допомагає ефективно сприймати і відтворювати отриману інформацію. Як показала практика, ця методика значно полегшує дітям пошук і запам'ятовування слів, речень і текстів.

1. Підготовчий етап.

- ☐ Вивчення методичної літератури з теми самоосвіти.
- ☐ Підвищити власний рівень знань шляхом вивчення необхідної літератури та інтернет ресурсів.
- ☐ Вивчення методик і технологій в інтернеті
- ☐ Розробка дидактичних ігор і вправ з розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку за допомогою схем-моделей.
- ☐ Складання картотеки мнемосхем.

2. План роботи

Робота з дітьми:

- ☐ Моніторинг по освітній галузі (жовтень)
- ☐ Знайомство з символами мнемотехніки (грудень)
- ☐ Заучування віршів за допомогою схем-моделей (січень)
- ☐ Складання описових розповідей про пори року за допомогою мнемосхем (лютий-березень)
- ☐ Заучування віршів за допомогою схем-моделей (квітень)
- ☐ Робота зі складання оповідань по сюжетним картинкам (травень)

Робота з батьками:

- ☐ Папка-пересування «Роль сім'ї в розвитку мовлення дітей дошкільного віку» (листопад)
- ☐ Використання мнемосхем в роботі з дітьми (грудень)
- ☐ Пам'ятка «Вчимо вірші з допомогою мнемосхем (січень)
- ☐ «Вчимо дітей складати розповіді по картинках» (лютий)

Робота з педагогами:

- ☐ Педагогічний обмін творчими знахідками (протягом року)
- ☐ Консультація для вихователів на тему: «Використання прийомів мнемотехніки в розвитку зв'язного мовлення дітей дошкільного віку»
- ☐ Консультація для вихователів щодо використання методів мнемотехніки в навчально-виховному процесі (протягом року)

3. Звіт по виконаній роботі (травень)

Список використаної літератури

- 1) Полянська Т.Б. «Використання методу мнемотехніки в навчанні розповідання дітей дошкільного віку» СПб 2009
- 2) Ткаченко Т.А. «Використання схем в складанні описових розповідей» -Дошкольное воспитание.2003.№10 з 16-21
- 3) Широких Т.Д. «Вчимо вірш-розвиваємо пам'ять» .Ребенок в дитячому саду. 2004 №2 з 59-62
- 4) Большева Т. В. Вчимся за сказкою. Развитие речи и мышления дошкольников с помощью мнемотехники. - Издательство: ДетствоПресс, 2005. - 96 с.
- 5) Поддьякова М.М., Сохин Ф.А. Разумовое воспитание детей дошкольного возраста - 2-е изд., Дораб. - М.: Просвещение, 1998. - 207с.
- 6) Путівник по ФГОС дошкільної освіти в таблицях і схемах [Текст] / Под общ.ред. М.Є. Верховкіной, А.Н. Атарова. - СПб.: КАРО, 2014. - 112 с.
- 7) Ушакова О.С., Сохин Ф.А. Заняття з розвитку мовлення в дитячому садку М.: Просвещение, 1993. - 271 с.